

VERSLAG WERKPLAATS 16

Van elke werkplaats wordt een sfeerverslag gemaakt: een combinatie van een beschrijving en foto's, de presentaties die gebruikt zijn en de belangrijkste resultaten. Het sfeerverslag is ter informatie. De resultaten van de werkplaats worden door het projectteam verwerkt en gebruikt in de daaropvolgende werkplaats(en). Als u iets opgevallen is in dit verslag, of u wilt er op reageren, neem dan contact op met Tim Smit (tsmit@aaenmaas.nl, 06-57931631).

Overzicht van werkplaats 16

Op donderdagavond, 24 februari 2022, vond werkplaats 16 plaats. De werkplaats stond in het teken van de optimalisaties en uitwerkingen die de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden. Het programma begon met een plenaire presentatie. Daarna zijn de deelnemers in groepen uiteengegaan om deelonderwerpen nader te bekijken. Tot slot is afgesloten met een drankje aan de bar in Acropolis.

Plenaire presentatie

Jan Bouman startte met een terugblik op de vorige werkplaats en afgelopen half jaar. In deze periode is het ontwerp verder uitgewerkt en is archeologisch onderzoek gedaan. Dit heeft ervoor gezorgd dat het ontwerp van de uiterwaarden is geoptimaliseerd. Zo is er ruimte ontstaan voor meer oobos, zijn hoogwatervluchtplaatsen ingetekend en zijn de oude meanders opnieuw vormgegeven. Ook is er goed gekeken naar de ligging van routestructuren en zijn deze verbeterd.

Voor de dijk zijn er ook optimalisaties doorgevoerd, zoals klei-inkassing op een aantal locaties, waardoor de pipingbermen vervallen. Verder wordt de dijk op een aantal plaatsen buitendijks versterkt met herprofilering. Daar waar de huizen vlak langs de dijk staan, zorgt dit voor minder hinder.

Vervolgens is stil gestaan bij de bakenbomen. De huidige bakenbomen zijn aan het einde van hun levensduur en vallen her en der al om. In de komende jaren zullen er steeds meer bomen omvallen. Om de markante lijn van de bakenbomen in het landschap te behouden, wordt door de provincie

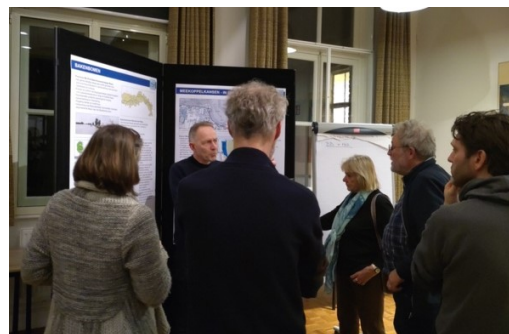
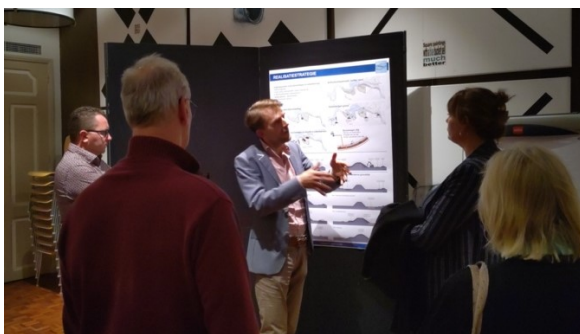
Noord-Brabant, in samenwerking met de gemeenten langs de Maas en de provincies Gelderland en Limburg, een uitvoeringsplan gemaakt om langs de hele Bedijkte Maas (van Boxmeer tot Geertruidenberg) een nieuwe generatie bakenbomen (zwarte populier) te realiseren. Onderdeel van het plan zijn afspraken over het toekomstig beheer. Deze afspraken zijn dan ook van toepassing op Meanderende Maas. Waar kan, blijven de oude bakenbomen zo lang mogelijk staan met nieuwe exemplaren ertussen.

Daarnaast is besproken dat daar waar sprake is van het verlagen van het maaiveld langs de rivier voor waterstandsdeling, het handhaven van de bestaande bomen niet mogelijk is. Op deze locaties zullen, naast het planten van nieuwe bakenbomen, de bestaande bomen moeten worden gekapt. In onderzoek is of en hoe dit geleidelijk kan plaatsvinden.

Het project Meanderende Maas heeft opdracht om voor de gehele uiterwaarden oostelijk en westelijk van Megen een ontwerp te maken (Diedensche Uiterdijk, De Waarden, De Ossekamp). Tijdens de werkplaats is stil gestaan hoe dit in de tijd gerealiseerd gaat worden. In de oeverzone van de Diedensche Uiterdijk wordt al lang gegraven en binnenkort start ook de realisatie van het plan Demen-Dieden van Natuurmonumenten. Met het project Meanderende Maas realiseren we een groot deel van de Diedensche Uiterdijk en delen van de Ossekamp en De Waarden in de periode tot en met 2028. De realisatie van een deel van de Ossekamp, De Waarden en de kern van de Diedensche Uiterdijk valt buiten project Meanderende Maas en gaat plaatsvinden via de zogenoemde 'zelfrealisatie'. Dat kan door de huidige eigenaar of een initiatiefnemer die te zijner tijd over de gronden beschikt, zoals Natuurmonumenten.

Vervolgens is kort aandacht besteed aan de meekoppelkansen die op dit moment vol in ontwikkeling zijn. Zo is er gesproken over de plannen voor een nieuw gemeenschapshuis in Ravenstein nabij de dijk, ontwikkelingen rondom het haventje van Megen, het herstellen van landschappelijke kenmerken rondom Huis te Dieden en een fietspad voor de verkeersveiligheid over de dijk bij Lithoijen. Al deze meekoppelkansen vinden plaats in samenwerking met gemeente Oss.

Hierna heeft Dick Schreuders, de omgevingsmanager vanuit Boskalis, een inkijk gegeven hoe we nu met het project ook al vooruitdenken over de realisatie. Dit verhaal bouwde voort op het uitvoeringsspel van werkplaats 15. Dick vertelde over de planning van de werkzaamheden. De werkvolgorde die gehanteerd wordt, is dat eerst de dijk veilig gemaakt wordt, de damwanden zijn daarin bepalend. Op twee plekken op de dijk wordt gelijktijdig gestart, in het westen bij Lithoijen en ten oosten van Megen. Omdat voor de dijkversterking gebiedseigen grond gebruikt wordt, starten de werkzaamheden in de uiterwaarden eerder. Grond uit de uiterwaarden wordt opgeslagen in bouwdepots en via de rivier en bouwwegen in de uiterwaard naar de juiste locatie bij de dijk gebracht. Afgegraven grond aan de Gelderse zijde wordt afgevoerd via het water.

Aandachtspunten uit deelgroepen

De dijk

De reacties van de deelnemers over de optimalisaties bij de dijk waren positief. Aanwonenden zijn blij met de herprofileringen. Ook de klei-inkassing, waardoor pipingbermen vervallen, werd goed ontvangen.

De uiterwaarden

Voor de uiterwaarden is door de deelnemers aandacht gevraagd voor de historie van het gebied. Het is jammer dat de klei, die in de loop der jaren door de rivier is afgezet, nu wordt afgegraven. Maar cultuurhistorie wordt in andere punten wel goed meegenomen. Het is belangrijk dat deze aandacht voor de historie in het gebied ook wordt uitgedragen. De boodschap van de deelnemers is om te focussen op de beeldvorming van het mooie plan dat er ligt, in plaats van de hinder die de komende jaren gaat plaatsvinden.

Meekoppelkansen

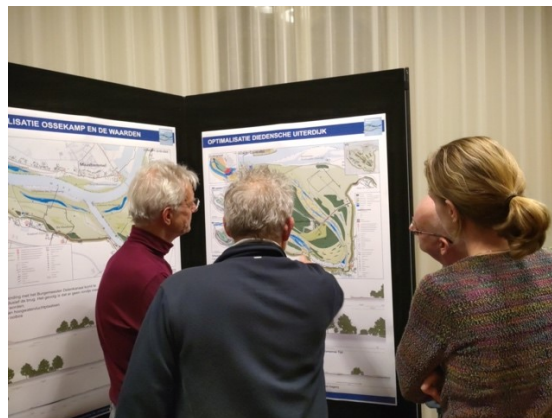
De meekoppelkansen zijn door de deelnemers als positief ervaren. Hiervoor zijn voornamelijk verduidelijkende vragen gesteld, bijvoorbeeld over de fietsverbinding bij Lithoijen.

Routestructuren

Bij het onderwerp routestructuren is aandacht gevraagd voor het beschikbaar houden van de Tienmorgenstaat voor autoverkeer [dit was al in het ontwerp opgenomen]. Dit is een belangrijke route voor fietsers en auto's die naar de pont richting Maasbommel willen. Ook kwam de vraag of er bij elke dijkopgang een gebiedsentree gaat komen. De exacte ligging van de gebiedsentrees wordt de komende tijd samen met natuurmonumenten verder uitgewerkt. Tot slot was er waardering voor de hoeveelheid van mogelijke wandelroutes, ook fijn dat ze buitenom de oeverzones liggen.

Bakenbomen

Bij de Bakenbomen kwamen over het algemeen positieve reacties. Met de recente stormen van afgelopen tijd realiseert men zich goed dat de komende jaren steeds meer bomen zullen omgaan. Landschapsbeheer Oss biedt zich aan om samen met Natuurmonumenten door middel van een kraamkamer te zorgen voor het opkweken van jonge bakenbomen (zwarte populieren van goede genetische oorsprong).

Uitvoering

Ook over de uitvoering zijn goede gesprekken gevoerd. Dit onderwerp gaat steeds belangrijker worden, zeker voor de ondernemers. De deelnemers zien in dat het gebied mooier gaat worden en het is belangrijk om dat samen goed te doen. Informatiecentra op verschillende plekken (denk aan het info-centrum destijds bij stuw Lith), kunnen hierin een belangrijke rol pakken. De boodschap moet zijn: het wordt mooier, kom kijken!

Verder qua realisatie van het plan is het belangrijk dat er aandacht komt voor de doorstroming op de dijk. Dit kan goed gedaan worden met omleidingen per vak waar wordt gewerkt. Ondernemers en bedrijven die langs de dijk liggen, vragen hier gezamenlijk aandacht voor. Het toeristenseizoen, van 1 april tot 1 oktober, kan niet ontzien worden, maar door aanwonenden goed te informeren, kan hinder beperkt worden.

Doorkijk

De invulling van de werkplaatsen ging de laatste tijd van 'samen werken' naar steeds meer 'informeren'. Nu 'het werk' bijna gaat starten, is het wellicht tijd voor een bezoek aan het werk. Al meerdere keren is de oproep gedaan om samen iets te gaan bekijken in een excursie. Wie weet hebben we hier de volgende werkplaats wel ruimte voor...

Aanwezige leden projectteam

- Jan Bouman - Werkplaatsleider
- Tim Smit - Omgevingsmanager
- Michelle Leemkuil - Ingenieursteam Meanderende Maas
- Peter Rutten - Omgevingsmanager
- Angela van den Elshout – Communicatieadviseur
- Jan van Casteren - Technisch manager dijk
- Bert Flach - Technisch manager rivier
- Patrick Megens - Gemeente Oss
- Dick Schreuders – Omgevingsmanager
- Nicole Geurts van Kessel - Ingenieursteam Meanderende Maas
- Hans van Engen – provincie Noord-Brabant
- Sjaak Daverveld - beheerder Waterschap Aa en Maas